

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет

НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ
ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Матеріали науково-практичної конференції
з міжнародною участю
28 березня 2024 року

ПОЛТАВА – 2024

Список використаної літератури

1. Максименко С. Д. Педагогіка вищої медичної освіти : підручник / С. Д. Максименко, М. М. Філоненко. – К. : Центр учбової літератури, 2014. – 288 с.
2. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи / В.Л. Ортинський. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 450 с.
3. Проблеми та перспективи вищої медичної освіти у реалізації Національної стратегії реформування системи охорони здоров'я в Україні / В. М. Мороз, Ю. І. Гумінський, Л. В. Фоміна [та ін.] // Проблеми та перспективи вищої медичної школи у розробці та реалізації Національної стратегії побудови нової системи охорони здоров'я в Україні на період 2015–2025 рр. : тези доп. наук.-метод. конф. – Вінниця, 2015. – С. 2–6.
4. Філоненко М.М. Психологія особистісного становлення майбутнього лікаря: монографія/М.М. Філоненко.–К.: Центр учбової літератури, 2015.– 240 с.

**ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ЛІКАРІВ ІЗ ФАХУ «ОРТОДОНТІЯ»
НА КАФЕДРІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ-ОРТОДОНТІВ**

**Ніколішин І.А., Куроєдова В.Д., Стасюк О.А., Сокологорська-Нікіна Ю.К.,
Гутовська І.О.**

Полтавський державний медичний університет

Удосконалення навчального процесу на засадах персоніфікованої, особистісно-орієнтованої педагогіки з упровадженням інноваційних технологій та інтерактивних методів навчання забезпечує підвищення рівня підготовки лікарів із фаху «Ортодонтія».

Ключові слова: якість навчання, навчальний процес, удосконалення.

Improving the educational process on the basis of personalized, person-oriented pedagogy with the introduction of innovative technologies and interactive teaching methods ensures an increase in the level of training of doctors in the field of orthodontics.

Keywords: quality of education, educational process, improvement.

Підвищення рівня підготовки лікарів із фаху «Ортодонтія» і забезпечення їхньої конкурентоспроможності й затребуваності на ринку праці вимагають постійного вдосконалення навчального процесу на засадах персоніфікованої, особистісно-орієнтованої педагогіки, що сприяє і стимулює їхній саморозвиток і самовдосконалення.

Відомо, що освітній процес у закладах підготовки фахівців медичного профілю достатньо специфічний і характеризується постійним повноцінним оновленням знань, які забезпечують виконання якісних лікувальних дій щодо підтримки й забезпечення здоров'я людей. Завершальний результат педагогічної триади навчання «знання – уміння – навички» досягається в разі реалізації всіх ланок цього процесу [2;4].

Мета статті – удосконалення навчального процесу на засадах персоніфікованої, особистісно-орієнтованої педагогіки з упровадженням інноваційних технологій та інтерактивних методів навчання під час підготовки лікарів-інтернів із фаху «Ортодонтія».

Основна частина. Підвищення рівня підготовки лікарів із фаху «Ортодонтія» на кафедрі післядипломної освіти лікарів-ортодонтів ПДМУ забезпечено вдосконаленням послідовності у викладанні навчальної дисципліни в період усього терміну навчання, що дозволяє лікарям-інтернам здобувати більш міцні фундаментальні та спеціальні знання, які зберігаються тривалий час. Цей аспект став одним із головних критеріїв для успішного складання ліцензійного іспиту «Крок-3. Стоматологія» і подальшої конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці [3].

Пріоритетним напрямом на кафедрі післядипломної освіти лікарів-ортодонтів стало впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечує подальше вдосконалення освітнього процесу, доступність і ефективність навчання. Лікарі-інтерни мають повний доступ до методичної й навчальної літератури кафедри і методично-навчальної документації, розміщеної на сайті університету.

Із розвитком інноваційних технологій, інтерактивних методів навчання, широким програмним комп'ютерним забезпеченням виникла можливість суттєво залучати освітні web-ресурси, які набувають великого значення. Активне використання web-ресурсів, упровадження дистанційних і телекомунікаційних технологій у навчальний процес дозволяють лікарям-інтернам брати участь у навчальних і наукових інтернет-конференціях, вебінарах, лекціях, майстер-класах тощо [1;3].

Специфіка професійної діяльності лікаря-ортодонта вимагає посиленої уваги до відпрацювання практичних навичок роботи з пацієнтами, тому головною особливістю навчального процесу на кафедрі є обов'язкове поєднання теоретичної та практичної підготовки. На кафедрі лікарі-інтерни мають можливість відпрацювати свої практичні вміння й навички під час прийому тематичних пацієнтів на практичних заняттях.

Дедалі важливішою в підвищенні рівня підготовки лікарів-інтернів стає самостійна робота в аудиторний і позааудиторний час, а вибір її форми визначається видом професійної діяльності, яку вона реалізує, тематикою та проводиться під керівництвом викладача.

Під час аудиторної роботи обов'язково використовуються такі об'єкти: фантоми, стенди, ситуаційні задачі, завдання, алгоритми, тести й інші на теоретичному етапі, а на клінічному – стоматологічні пацієнти, ортопантомограми, ТРГ, діагностичні моделі, ортодонтичні апарати тощо. Під час кожного заняття з лікарями-інтернами проводиться співбесіда за темою, розбір тестових завдань і клінічних ситуаційних задач із банку даних до ліцензійного іспиту «Крок-3», що дозволяє глибше оцінити ступінь знань здобувачів освіти. Контроль такої індивідуальної ро-

боти відбувається в рамках заняття.

Позааудиторна самостійна робота не вимагає умов кафедри й консультації викладача, а контроль її результатів відбувається під час семінарських і залікових занять. Найбільш раціональним видом індивідуальної самостійної роботи лікарів-інтернів на кафедрі стали курація стоматологічного пацієнта, оформлення історії хвороби та її захист [1].

Водночас на кафедрі приділяється багато уваги розвитку інтелектуальної активності лікарів-інтернів. Під час навчання проводиться спільна навчально-дослідницька діяльність разом із викладачами кафедри. Лікар-інтерни беруть активну участь у науково-дослідницькій роботі кафедри, а результати своєї праці доповідають на всеукраїнських і міжнародних конференціях.

Контроль знань лікарів-інтернів є завершальним етапом навчальної діяльності, що деякою мірою оцінює якість результатів і визначає успішність навчання. Саме контроль якості результатів навчання є важливою проблемою методичного характеру і потребує посиленої уваги. Проблема контролю занять полягає і у визначенні ступеня підготовленості лікарів-інтернів, і в оцінці рівня якості викладання, тому завжди потребує вдосконалення системи навчання.

На кафедрі післядипломної освіти лікарів-ортодонтів у навчальному процесі застосовуються кілька форм контролю знань. Попередня діагностика вхідного рівня знань лікарів-інтернів є своєрідною передумовою для успішного навчального процесу і дає можливість визначити наявний рівень знань як орієнтир для викладача при плануванні складності матеріалу. Вхідний контроль знань частіше оцінюється шляхом складання комп'ютерного тестового контролю, який містить тестові завдання й ситуаційні задачі банку даних до ліцензійного іспиту «Крок-3», або під час блиц-опитування.

Поточний контроль знань – обов'язкова частина всього навчального процесу, відображення ступеня засвоєння опрацьованого матеріалу. Вважається, що саме на підставі даних поточного контролю відбувається управління навчальним процесом. Завдяки поточному контролю можна виявити обсяг, глибину і якість сприйняття вивченого матеріалу й визначити недоліки в знаннях, що дає можливість запланувати шляхи їх усунення. Якоюсь мірою він також стимулює підвищення ступеня відповідальності лікарів у їх ставленні до спеціальності й опануванні навичок самостійної роботи. Зрештою, поточний контроль націлює лікарів на додаткове самостійне опрацювання тем із дисципліни.

Так само, як і визначення рівня теоретичних знань, вагоме значення надається оцінці опанування практичних навичок, які систематично визначаються індивідуально й диференційовано на кожному занятті під час стоматологічного прийому. Особливу увагу звертаємо на вміння якісного фізикального обстеження ортодонтичних пацієнтів, установлення диференційованого діагнозу із застосуванням сучасних методів діагностики, уміння визначати клінічний діагноз відповідно до сучасних класифікацій і складання плану комплексного лікування.

Підсумковий контроль відбувається в останній день циклу на певному освітньому (кваліфікаційному) рівні навчання й передбачає підсумковий комп'ютерний контроль і атестацію-співбесіду з охопленням усього переліку питань теоретичної і практичної підготовки лікарів-інтернів.

Отже, успішна реалізація всіх складових частин організації та забезпечення навчального процесу на кафедрі післядипломної освіти лікарів-ортодонтів дозволяє підвищити рівень і постійно вдосконалювати підготовку кваліфікованих фахівців для задоволення потреб кадрового ринку.

Список використаної літератури

1. Галич Л. Б., Макарова О. М., Ніколішин І. А., Петрова А. В. Індивідуальний підхід в навчально-виховному процесі післядипломної освіти з урахуванням типологічних особливостей особистості лікаря - курсанта. Сучасна медична освіта: методологія, теорія, практика : матеріали Всеукр. навч.-наук. конф. з міжнародною участю, м. Полтава, 19 бер. 2020 р. Полтава, 2020. С. 48-49.
2. Ждан В.М. Політика у сфері якості та функціонування внутрішньої системи якості освіти в Українській медичній стоматологічній академії / В.М. Ждан, В.М. Дворник, І.І. Старченко, О.М. Беляєва // Актуальні проблеми сучасної вищої медичної освіти в Україні: Навчально-наукова конференція з міжнар. участю: матеріали конф. – Полтава, 2019. – С.3-5.
3. Ніколішина Е. В. Інноваційні технології в підготовці та сучасній післядипломній освіті лікарів-стоматологів / Е. В. Ніколішина, А. В. Марченко, І. А. Ніколішин // Актуальні проблеми сучасної вищої медичної освіти в Україні : матеріали навч.-наук. конф. з міжнар. участю, Полтава, 21 березня 2019 р. – Полтава, 2019. – С. 151–152.
4. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти. – К.:ТОВ «Поліграф плюс», 2015. – 32 с.